



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 55/05-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť obce Vitanová, Obecného zastupiteľstva obce Vitanová a starostu obce Vitanová Š. O., zastúpených advokátom JUDr. R. H., Advokátska kancelária, B., ktorou namietajú porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 64 a čl. 67 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy a § 1 ods. 1 a § 2 ods. 1 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov neústavným a nezákonným postupom a konaním Správy katastra v Tvrdošíne spočívajúcim vo vykonaní zápisu v katastri nehnuteľností tak, že súbor parciel pri pozemkoch KN parc. č. 11557 - 12567 prepísala z katastrálneho územia Vitanová a z obce Vitanová do novovytvoreného súboru popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľností v katastrálnom území Oravice v obci Tvrdošín, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce Vitanová, Obecného zastupiteľstva obce Vitanová a starostu obce Vitanová Š. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2004 doručená sťažnosť (z 23. júla 2004) obce Vitanová, Obecného zastupiteľstva obce Vitanová a starostu obce Vitanová Š. O. (ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. R. H., Advokátska kancelária, B., ktorou namietajú porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 64 a čl. 67 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy (ďalej len „Charta“) a § 1 ods. 1 a § 2 ods. 1 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) neústavným a nezákonným postupom a konaním Správy katastra v Tvrdošíne spočívajúcim vo vykonaní zápisu v katastri nehnuteľností tak, že súbor parciel pri pozemkoch KN parc. č. 11557 - 12567 prepísala z katastrálneho územia Vitanová a z obce Vitanová do novovytvoreného súboru popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľností v katastrálnom území Oravice v obci Tvrdošín. Správa katastra Tvrdošín oznámila Obecnému úradu Vitanová vykonanie zápisu listom zo 14. mája 2004, ktorý bol Obecnému úradu Vitanová doručený 27. mája 2004.

Sťažovatelia ako účastníkov konania uvádzajú Katastrálny úrad v Žiline a Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, pretože podľa ich tvrdenia Správa katastra v Tvrdošíne nemá právnu subjektivitu.

Sťažnosť bola doplnená podaním, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 11. augusta 2004, ktorým sťažovatelia predložili ústavnému súdu pôvodné splnomocnenie pre právneho zástupcu na zastupovanie pred ústavným súdom, lebo ku sťažnosti doručenej ústavnému súdu 27. júla 2004 bola priložená iba jeho kópia. Okrem toho sťažovatelia zdôvodnili, prečo pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nepodali žalobu všeobecnému súdu v zmysle § 250v Občianskeho súdneho poriadku. Podanie sťažnosti sťažovatelia považujú iba za formálne opatrenie, ktoré by zbytočne predĺžilo celé konanie o nápravu neústavného

a nezákonného zásahu do vecí územnej samosprávy obce Vitanová, pretože tento zásah Správa katastra v Tvrdošíne vykonala na základe právoplatného a vykonateľného uznesenia Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2003 sp. zn. 10 S 72/03. Zároveň žiadali, aby ústavný súd postupoval podľa ustanovenia § 58 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali rozhodnutia ústavného súdu, ktorým by
„1. podľa § 25 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. po predbežnom prerokovaní prijal tento návrh na konanie,

2. (...) vyslovil, že postup a konanie Správy katastra v Tvrdošíne spočívajúci vo vykonaní zápisu v katastri nehnuteľností tak, že súboru parciel u pozemkov KN parc. č. 11557 – 12567 prepísala z katastrálneho územia Vitanová a z obce Vitanová do novovytvoreného súboru popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľností v katastrálnom území Oravice v obci Tvrdošín je neústavné a nezákonné, pretože ním boli porušené ustanovenia

a/ článkov 1 ods. 1, 2 ods. 2, 64, 67 ods. 2 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov,

b/ článku 5 Európskej charty miestnej samosprávy,

c/ § 1 ods. 1 a § 2 ods. 1 a 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“)

3. vyslovil, že postupom a konaním Správy katastra v Tvrdošíne uvedeným v bode 2. tejto časti sťažnosti došlo k neústavnému a nezákonnému zásahu do územnej samosprávy Obce Vitanová,

4. uložil Katastrálnemu úradu v Žiline (ďalej len „KÚ v Žiline“), aby zabezpečil obnovu pôvodného stavu katastra nehnuteľností tak, že sa vykoná zápis v katastri nehnuteľností tak, že súbor parciel u pozemkov KN parc. č. 11557 – 12567 zapísaný v novovytvorenom súbore popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľností v katastrálnom území Oravice bude prepísaný do obce Vitanová a

5. priznal nám náhradu trov konania“.

Sťažovatelia uviedli, že Správa katastra v Tvrdošíne im listom zo 14. mája 2004, ktorý prevzali 27. mája 2004, oznámila, že podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) vykonala v katastri nehnuteľností zápis ohľadne parciel č. 11557 až 12567 vedených v katastri a území obce Vitanová tak, že súbor popisných a geodetických informácií ohľadne nich zapísala do novovytvoreného katastra Oravice v území obce Tvrdošín a zmenila aj územie ich obce tak, že sa skladá z katastrálneho územia Vitanová a Tichá Dolina bez katastrálneho územia Oravice. Správa katastra v Tvrdošíne svoje konanie ohľadne tohto zápisu odôvodnila odkazom na

- uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2003 sp. zn. 10 S 72/03,
- rozhodnutie Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici zo 6. júna 1995 č. 300-1740/1995,
- rozhodnutie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky z 5. septembra 1995 č. LP- 3340/1995,
- rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 1996 sp. zn. 6 SŽ 188/95,
- predchádzajúce upozornenia a usmernenia Katastrálneho úradu v Žiline.

Zo sťažnosti vyplýva, že Správa katastra v Tvrdošíne vykonala uvedený zápis na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2003 sp. zn. 10 S 72/03, ktorým bola Správe katastra v Tvrdošíne uložená povinnosť v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia vykonať „*v katastrálnom operáte zápis údajov súboru parciel Oravice a pozemkov KN parc. č. 11557 – 12567, ktoré sú vedené v kat. území Vitanová a ich zápis do súboru popisných a geodetických informácií katastrálneho územia Tvrdošín*“.

Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že z dôkazných prostriedkov navrhnutých žalobcom je nesporné, že Katastrálny úrad v Banskej Bystrici rozhodnutím zo 6. júna 1995 č. 300-1740/1995 okrem iného určil, že „*územie Oravíc prislúcha do obce Tvrdošín*“. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky rozhodnutím z 5. septembra 1995 v odvolacom konaní zamietol odvolanie obce Vitanová a potvrdil

napadnuté rozhodnutie Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici. Na základe žaloby Obce Vitanová Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 31. januára 1996 sp. zn. 6 SŽ 188/95 žalobu obce Vitanová zamietol. Obec Vitanová bola neúspešná i v konaní pred ústavným súdom, ktorý rozhodol nálezom z 2. mája 2002 pod sp. zn. II. ÚS 88/01.

Podľa názoru sťažovateľov Katastrálny úrad v Banskej Bystrici nerozhodol o katastrálnom území, ale o odčlenení územia Oravíc od územia obce Vitanová a jeho pričlenení k územiu obce Tvrdošín. Tým rozhodol v rozpore s kompetenciami, ktoré mu vyplývali z katastrálneho zákona a z iných právnych predpisov, pretože z nich pre katastrálne úrady nevyplýva právomoc rozhodnúť o územnej zmene obcí. Sťažovatelia vytykajú v sťažnosti, že Krajský súd v Žiline, ale ani orgány katastra nehnuteľnosti (ani Najvyšší súd Slovenskej republiky) neberú do úvahy to, že katastrálne orgány v toku 1995 prekročili svoju právomoc a vydali rozhodnutia, ktoré je potrebné považovať za ničotné akty.

Ďalej uvádzajú, že Správa katastra v Tvrdošíne protiústavnú zmenu územia obce Vitanová a obce Tvrdošín vykonala na základe viacerých pokynov Katastrálneho úradu v Žiline. Iniciatívy prednostu Katastrálneho úradu v Žiline vychádzajú aj z pokynov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, a preto sa sťažovatelia domáhajú svojich práv aj proti uvedenému ústrednému orgánu štátnej správy. Katastrálny úrad v Žiline je podľa tvrdenia sťažovateľov účastníkom konania z toho dôvodu, že Správa katastra v Tvrdošíne nemá právnu subjektivitu a v konaní pred ústavným súdom nemôže vystupovať vlastným menom.

Sťažovatelia dodávajú, že s problematikou sporu mesta Tvrdošín a obce Vitanová sa zaoberala aj vláda Slovenskej republiky, ktorá uznesením z 13. marca 2002 č. 261 zobrala na vedomie informáciu ministra vnútra o tomto spore. Vláda konštatovala, že právnym stavom je súčasný stav zapísaný v katastri nehnuteľností a tento stav sú povinné rešpektovať katastrálne orgány a ďalšie orgány štátnej správy až do doby, kým nebude potrebné vykonať prípadnú zmenu na základe postupu predpokladaného právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 13. novembra 2002 sp. zn. 7 SŽ 107/02 zrušil uznesenie vlády Slovenskej republiky, avšak Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací 23. marca 2004 rozsudkom sp. zn. M-Sždov 26/03 vyhovel dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky a zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2002 sp. zn. 7 SŽ 107/02. Predsedníčka Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, prednosta Katastrálneho úradu v Žiline i riaditeľka Správy katastra v Tvrdošíne boli informovaní o tomto rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s tým, že naďalej platí uznesenie vlády Slovenskej republiky z 13. marca 2002 č. 261, no napriek tomu v máji 2004 vykonali katastrálne a územné zmeny ohľadne územia Oravíc.

Neústavnosť postupu Správy katastra v Tvrdošíne vidia sťažovatelia v tom, že odporuje ústavným princípom právneho štátu (čl. 1 ústavy) a ďalšej základnej ústavnej zásade, že štátne orgány môžu konať iba v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon (čl. 2 ods. 2 ústavy, čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd). Podľa ich názoru Správa katastra v Tvrdošíne konala vo veci katastrálneho a územného usporiadania lokality Oravíc na základe rozhodnutí správnych orgánov prvého a druhého stupňa, ktoré sú v rozpore so zákonom najmä v tom, že orgány katastra nehnuteľností konali a rozhodovali o veci (zmene územia obce) nemajúc právomoc v tejto veci konať a rozhodnúť.

Postup a konanie Katastrálneho úradu v Žiline považujú sťažovatelia za zasahujúce do vecí územnej samosprávy obce Vitanová. Správne orgány na úseku katastra nehnuteľností rozhodnutiami z roku 1995 rozdelili územie obce Vitanová. Pričlenením novovytvoreného katastrálneho územia Oravice k obci Tvrdošín rozhodli o rozšírení územia tejto obce, čím vytvorili atypickú a protiprávnu situáciu, v dôsledku čoho ani jedno územie (obce Vitanová a mesta Tvrdošín) nie je celistvé. Územie týchto obcí sa skladá z dvoch vzájomne oddelených územných častí, pričom medzi pôvodným územím Tvrdošína a jeho novovytvoreným územím Oravíc sú ďalšie (aj katastrálne) územia iných obcí. Územie obce Vitanová sa skladá z dvoch nesúvislých katastrálnych území Vitanová a Tichá dolina.

Z kópie oznámenia Správy katastra v Tvrdošíne zo 14. mája 2004 o zápise údajov súboru parciel Oravice pri pozemkoch KN parc. č. 11557 - 12567, ktoré boli v rozpore s právnym stavom vedené v katastrálnom území Vitanová, obec Vitanová, okres Tvrdošín, do novovytvoreného súboru popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľnosti v katastrálnom území Oravice, obec Tvrdošín, okres Tvrdošín, vyplýva, že vykonaním zmeny sa odstránil skutkový stav, ktorý bol v rozpore s právoplatnými rozhodnutiami bývalého Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici č. 300-1740/1995 zo 6. júna 1995 a Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. LP-3340/1995 z 19. septembra 1995 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 SŽ 188/95 z 31. januára 1996. Uvedenými rozhodnutiami správnych orgánov bolo určené, že územie Oravice prislúcha do obce Tvrdošín.

Sťažovatelia podali 5. apríla 2004 podľa čl. 127a ods. 1 ústavy sťažnosť, ktorou namietali nezákonnosť a neústavnosť uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 S 72/03 z 31. októbra 2003, ako aj predchádzajúci postup Krajského súdu v Žiline v uvedenej veci, ktorým malo dôjsť k zásahu do vecí územnej samosprávy obce Vitanová. Táto sťažnosť bola uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 2/05-31 z 11. januára 2005 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd zistil, že sťažovatelia sa v odôvodnení sťažnosti sústredili predovšetkým na zdôvodnenie neústavnosti a nezákonnosti vyššie uvedeného uznesenia Krajského súdu v Žiline a prevažná časť obsahu prejednáwanej sťažnosti je totožná s obsahom sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu podaná 5. apríla 2004 a o ktorej bolo rozhodnuté uznesením č. k. III. ÚS 2/05-31 z 11. januára 2005.

II.

Podľa čl. 127a ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd.

Ak ústavný súd vyhovie sťažnosti orgánu územnej samosprávy, vysloví, v čom spočíva neústavné alebo nezákonné rozhodnutie alebo neústavný alebo nezákonný zásah do vecí územnej samosprávy, aký ústavný zákon alebo zákon bol porušený a akým rozhodnutím alebo zásahom toto porušenie nastalo. Ústavný súd napadnuté rozhodnutie zruší, alebo ak porušenie práva spočívalo v inom zásahu, než je rozhodnutie, zakáže pokračovať v porušovaní práva a prikáže, ak je to možné, aby sa obnovil stav pred porušením (čl. 127a ods. 2 ústavy).

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tým subjektom, ktoré označili za porušovateľov svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietali neústavnosť a nezákonnosť zásahu do vecí územnej samosprávy obce Vitanová spočívajúceho v konaní Správy katastra v Tvrdošíne, ktorá vykonala zápis v katastri nehnuteľností tak, že súbor parciel pri pozemkoch KN parc. č. 11557 - 12567 prepísala z katastrálneho územia Vitanová a z obce Vitanová do

novovytvoreného súboru popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľností v katastrálnom území Oravice v obci Tvrdošín.

Podľa § 16a ods. 3 katastrálneho zákona správa katastra koná a rozhoduje v administratívnoprávnych veciach samostatne.

Podľa § 18 ods. 2 katastrálneho zákona správa katastra okrem iného rozhoduje v katastrálnom konaní, zapisuje práva k nehnuteľnostiam, spravuje a aktualizuje kataster v súlade s právnym stavom a so skutočným stavom na základe ohlásených zmien, zmien zistených pri prešetrovaní údajov katastra, zmien zistených pri revízii údajov katastra a zmien zistených pri obnove katastrálneho operátu...

Podľa § 22 ods. 1 katastrálneho zákona v katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

Podľa § 22 ods. 2 katastrálneho zákona na katastrálne konanie je príslušná správa katastra, v ktorej územnom obvode sa nachádza nehnuteľnosť.

V súlade s vyššie citovanými ustanoveniami katastrálneho zákona bola uznesením Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2003 sp. zn. 10 S 72/03 uložená povinnosť Správe katastra v Tvrdošine v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia vykonať „v katastrálnom operáte zápis údajov súboru parciel Oravice a pozemkov KN parc. č. 11557 - 12567, ktoré sú vedené v kat. území Vitanová a ich zápis do súboru popisných a geodetických informácií katastrálneho územia Tvrdošín“.

Vzhľadom na to, že Správa katastra v Tvrdošine konala v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami katastrálneho zákona a na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2003 sp. zn. 10 S 72/03 a ústavný súd v uznesení č. k. III. ÚS 2/05-31 z 11. januára 2005 odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť sťažovateľov, ktorou

namietali nezákonnosť a neústavnosť vyššie citovaného uznesenia Krajského súdu v Žiline, bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Keďže uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2003 sp. zn. 10 S 72/03 ústavný súd uznal za súladné s ústavou a zápis do katastra nehnuteľností bol len jeho realizáciou, ústavný súd už samostatne nehodnotil ústavnosť tohto zápisu.

S ďalšími vyššie uvedenými skutočnosťami namietanými v sťažnosti sa ústavný súd v tomto konaní nezaoberal, pretože o nich už bolo rozhodnuté uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 2/05-31 z 11. januára 2005.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005